

??çselle?tirilmi? Kad?n Dü?manl??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ?çselle?tirilmi? Kad?n Dü?manl??? Ölçe?i. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23113>

Özet

İçselleştirilmiş Kadın Dümanlığı Ölçeği (İKDÖ), kadınların kendilerine yönelik kültürel olarak yerleşmiş negatif algılar, önyargılar ve cinsiyetçi tutumlar ne ölçüde içselleştirdiğini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinal İngilizce versiyonunun Türkiye bağlamına uygunluğunu test etmek üzere uyarlanmıştır. Uyarlama çalışması, Bengül Yaman Sözbir, Gülten Vural ve Funda Ünal Toprak tarafından 2020 yılında gerçekleştirilmiştir.

Ölçeğin temel amacı, kadınların kendi cinsiyetlerine yönelik olumsuz inançlar kabul etme düzeylerini belirleyerek, bu içselleştirilmiş baskının ruh sağlığı ve sosyal davranışları üzerindeki etkilerini araştırmaktır. Bu uyarlama çalışması, ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonlarda güvenilir ve geçerli bir ölçüm aracı olarak kullanılabilirliğini göstermeyi hedeflemiştir.

Anahtar Kelimeler

İçselleştirilmiş Kadın Dümanlığı, Cinsiyetçilik, Kadın Sağlığı, Psikolojik Yapı, Ölçek Uyarlaması, Psikometri, Sosyal Psikoloji.

Yazarlar

Bengül Yaman Sözbir, Gülten Vural, Funda Ünal Toprak

Amaç

İçselleştirilmiş Kadın Dümanlığı Ölçeği'nin temel amacı, kadınların toplumsal ve kültürel normlar aracılığıyla kendilerine yöneltilen olumsuz cinsiyetçi kalıplaşmış yargılar ve dümanca tutumlar ne derece benimsediğini ve bu tutumlar kendi cinsiyetlerine veya bizzat kendilerine karşı uyguladığını nicel olarak ölçmektir. Bu ölçek, içselleştirilmiş cinsiyetçiliğin yaygınlığı ve şiddetini belirlemeye yardımcı olur.

Ölçeğin Türkçe uyarlama çalışmasının özel amacı ise, orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerini Türk kültürü ve diline adapte ederek korumak, böylece Türkiye'deki akademik araştırmacılara ve klinisyenlere bu önemli yapıyı incelemek için geçerli ve güvenilir bir araç sunmaktır. Bu sayede, içselleştirilmiş kadın dümanlığı'nın psikopatoloji ve refah üzerindeki etkileri derinlemesine incelenebilir.

Yapı

Ölçek, psikolojideki **İçselleştirilmiş Kadın Dümanlığı** (Internalized Misogyny) yapısını ölçmektedir. Bu yapı, kadınların ataerkil sistemin kendilerine dayattığı ağırlayıcı ve sınırlayıcı inançlar eleştirel bir süzgeçten geçirmeden kabul etmeleri ve bu inançlar kendi

de?erleri, yetenekleri veya di?er kad?nlar?n davran??lar? hakk?nda yarg? olu?turmak için kullanmalar? sürecini ifade eder.

?çselle?tirilmi? kad?n dü?manl???, genellikle iki ana boyutta incelenir: 1) Kad?nlar?n di?er kad?nlar? yarg?lama ve onlarla rekabet etme e?ilimi, ve 2) Kad?nlar?n kendi yetenekleri, bedenleri veya rolleri hakk?nda ta??d??? olumsuz ve s?n?rlay?c? inançlar. Bu yap?n?n ölçülmesi, özellikle özsayg?, depresyon, anksiyete ve toplumsal cinsiyet rolleriyle ilgili çat??malar?n anla??lmas?nda kritik öneme sahiptir.

Geçerlik

Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Yaman Sözbir, Vural & Ünal Toprak, 2020), ölçe?in yap?sal geçerli?i, do?rulay?c? faktör analizi (DFA) yoluyla incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, ölçe?in orijinal yap?s?yla tutarlı bir faktör yap?s?n? destekledi?ini göstermi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in ölçtü?ü yap?n?n di?er ilgili psikolojik yap?larla beklenen yönde ili?kilenip ili?kilendi?ini tespit etmek amacıyla yak?nsak ve ?raksak geçerlik çal??malar? yap?lm??t?r. Bu çal??malar, ?KDÖ'nün, özsayg? ve depresyon gibi kavramlarla teorik beklentilere uygun korelasyonlar sergiledi?ini ve böylece ölçe?in yap? geçerli?inin sa?land???n? ortaya koymu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlıl???, **Cronbach Alfa** katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Yaman Sözbir ve arkadaşlar? (2020) taraf?ndan yürütülen çal??mada, ?çselle?tirilmi? Kad?n Dü?manl??? Ölçe?i'nin genel iç tutarlılık katsay?s?n?n yüksek oldu?u ve kabul edilebilir s?n?rlar içinde yer ald??? rapor edilmi?tir. Yüksek alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ek olarak, ölçe?in zamana kar?? stabilitesini de?erlendirmek amacıyla test-tekrar test güvenirli?i analizleri de yap?lm??t?r. Bu analizler, farklı zamanlarda uyguland???nda ölçek puanlar?n?n tutarlıl??n? korudu?unu ve dolay?s?yla ölçe?in güvenilir bir ölçüm aracı oldu?unu kan?tlam??t?r.

Faktör Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas?nda ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek için Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Orijinal ölçe?in faktör yap?s?n? do?rulamak amacıyla Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??t?r.

DFA sonuçlar?, Türkçe formun orijinal ölçekteki faktör yap?s?n? korudu?unu ve Türk örnekleminde iyi bir model uyumu sa?lad???n? göstermi?tir. Bu, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinde yap?sal

bütünlüğünü sürdürdüğünü ve içselleştirilmiş kadın düşmanlığı kavramının Türk kültürel bağlamında da geçerli bir şekilde ölçülebileceğini iddia etmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Kendini Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Kadınlar (Women)

Age Group: Yetişkin Popülasyon (Adult Population)

Population Details: Üniversite öğrencileri ve genel yetişkin kadın örneklemini üzerinde geçerlik ve güvenirlik çalışmaları yapılmıştır.

Test Methodology: Derecelendirme formatı (Likert Tipi) kullanılmaktadır. Derecelendirme sistemi hakkında detaylı bilgi kaynak makalede yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler

İçselleştirme, Misogyny, Kadın Düşmanlığı, Psikolojik Ölçek, Güvenirlik, Yapısal Etkilik Modellemesi, Toplumsal Cinsiyet.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Sengül Yaman Sözbir

Author ORCID Identifier: Kaynakta Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: sengul.yaman@hotmail.com

Correspondence Address: Kaynakta Belirtilmemiştir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçeğin Türkçe uyarlaması 2020 yılında yayınlanmıştır. Ölçeğin kullanımı için gerekli izinler, sorumlu yazar Sengül Yaman Sözbir ile iletişime geçilerek alınmalıdır. Ölçeğin ticari kullanıma dair ücret bilgisi için yazarla iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal PDF dokümanı aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: [icsellestirilmis-kadin-dusmanligi-olcegi-](#)

[toad.pdf](#)

Kaynaklar

Yaman Sözbir, ?. , Vural, G., & Ünal Toprak, F. (2020). A study for testing the validity and reliability of the Turkish version of the Internalized Misogyny Scale. *International Journal of Mental Health and Addiction*. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11469-020-00257-5>

Makalenin tam metnine eri?im için ba?lant?: [0210nr31a-y-https-link-springer-com.proxy2.marmara-elibrary.com](https://doi.org/10.1007/s11469-020-00257-5)

Çselleştirilmi? Kad?n Dü?manl??? Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way. Ölçek maddeleri, telif haklar? nedeniyle bu alanda sunulmamaktad?r. Maddeler, yukar?da belirtilen kaynak makaleden veya sorumlu yazardan talep edilmelidir.